Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 217. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 17-го ЛИСТОПАДА 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 17, 1981 No. 217. VOL. LXXXVIII.

Закінчено працю над українікою Крайової бібліотеки

Оттава, Онт. (ОУПС). — Після закінчення праці в Конґресовій бібліотеці у Вашінґтоні в роках 1977-1979 обширним рапортом про поліпшення стану україніки в цій найбільшій книгозбірні світу, проф. Ярослава Рудницького запрошено на дорадника Крайової бібліотеки Канади в Оттаві на роки 1980-1981.

Головним його завданням було опрацювати огляд канадської україніки з-перед 1950 року, тобто з часу перед заснуванням Крайової бібліотеки.

Як відомо, перший український часопис „Канадійський Фармер" почав виходити у Вінніпеґу в 1903 році, а перша книжка „Християнський Катехизм" появилася там же в 1904 році.

За час від 1903 до 1950 року надруковано, за обліком проф. Рудницького, понад 3,000 українських книжок, брошур і періодиків у Канаді, більшости яких немає ні в Конґресовій ні в Крайовій бібліотеках. Перед керівниками обох книгозбірень стоїть важке й важливе завдання — доповнити свої фонди українськими друками за допомогою фотодуплікації, мікрофільмування тощо.

Свій рапорт про „Україніку-Канадіяну з-перед 1950 року" проф. Рудницький здав із відповідними рекомендаціями Крайовій бібліотеці в Оттаві 27-го жовтня ц.р., чим закінчив свою дворічну працю в цій установі.

Стокмен публічно висловив жаль

Вашінґтон. — Директор державного бюджету і член кабінету президента Рональда Реґена, Дейвид Стокмен, відбув пресову конференцію, на якій він осудив свої „неправильні оцінки та пусту балаканину" про стан економіки в ЗСА та про економічні пляни Президента і заявив готовість зрезиґнувати зі свого посту з огляду на великі шкоди, що їх він вчинив політиці сучасного американського уряду та особисто Президентові.

Після пресової конференції Стокмена Білий Дім видав у цій справі заяву. В заяві наголошено недопустимість такої поведінки й таких публічних висловів, як ті, що їх робив Стокмен, а які опісля появилися в статті в місячнику „Атлянтик" та заповіджено, що на майбутнє подібне в ніякому разі не буде толероване. Президент прийняв Стокмена під час полуденку в Білому Домі, на якому Стокмен висловив свій жаль з приводу того, що він зробив і ще раз зголосив свою резиґнацію, але Президент резиґнації не прийняв. Одначе коментатори висловлюють сумнів, чи після того драматичного інциденту Стокмен зможе довше бути на пості одного з найважніших господарських співробітників Президента в характері директора державного бюджету.

В своїх приватних заввагах журналістові Вілліямові Ґрейдерові, співробітникові щоденника „Вашінґтон Пост", Стокмен засудив господарську політику Президента, заперечив її суспільні мотиви та висловив свої сумніви у її здійсненні. На його думку, як це подано в статті Ґрейдера в місячнику „Атлянтик", господарська політика президента Реґена не має виглядів на успіх, а навпаки породить нові ще більші труднощі.

24 особи поставлено під суд за вбивство Садата

Каїр, Єгипет. — Прокуратор воєнного трибуналу Єгипту, який судитиме змовників, що доконали вбивство президента Єгипту, виготовив акт обвинувачення проти 24 обвинувачених, в тому чотирьох виконавців вбивства та 20 їхніх помічників і спільників.

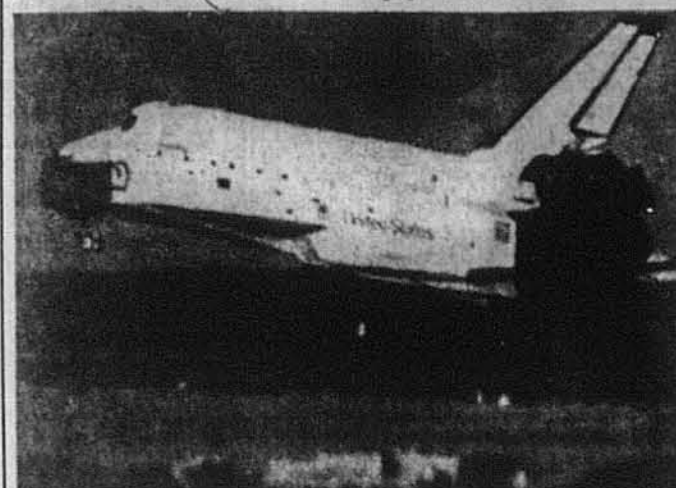
Генерал Гамед Гаммуда, шеф воєного трибуналу збройних сил Єгипту, заявив пресовим репортерам, що суд правдоподібно почнеться 24-го листопада та що всім обвинуваченим загрожує кара смерти. Суд почнеться відкритою сесією, на яку матимуть вступ всі охочі, а опісля вже трибунал сам вирішить, чи продовжувати відкриті сесії далі, чи деякі з них переводити при замкнених дверях.

Суд судитиме змовників, а зокрема чотирьох виконавців замаху, за вбивство вісьмох осіб, в тому президента Садата. Всі вбиті приглядалися військовій параді з почесної трибуни, яку виконавці змови обкидали гранатами і обстріляли з рушниць. Керівником групи чотирьох напасників, які доконали злочин, був активний ляйтенант єгипетської армії Халєд Агмед Шавкі. Три інші не були активними вояками й брали участь у військовій параді нелеґально, перебрані у військові мундири. Ними були книгар Абдель Гамід Салям Алі, інженер і старшина резерви єгипетської летунської оборони Атта Гаміда Рагім і підстаршина міліції Гуссейн Аббас Мохаммед.

Шефом всіх змовників і ініціятором замаху був підполковник, який здезертирував з військових рядів, де він працював у військовій розвідці Абовд ель-Зоумр. Духовим провідником був професор ісламської теології в місті Асюті, сліпий муфті Шейх Омар Абдель Раман. Цивільним керівником змови був інженер Абдель Салям Фараґ, член фанатичної секти „Свята війна" — Аль Джигад. З підполковником Абовдом ель- Зоумром арештовано його кузина Терека ель-Зоумра, студента аґрономії. Обидва вони ставили збройний спротив поліції й мали в своєму посіданні на квартирі, де їх схоплено, значну кількість всякої зброї, гранат, вибухівку та чимало грошей.

Серед змовників є представники різних верств — студенти, ремісники, аптекар, вояк, викладач на університеті, маляр, шофер, але немає ні селян, ні фабричних робітників. Так само немає зовсім жінок, яких ісламські фанатики вважають непридатними до іншого діла, як ведення хатньої господарки.

КОРАБЕЛЬ „КОЛАМБІЯ" СПОВНИВ СВОЮ ДРУГУ МІСІЮ

Корабель „Коламбія" якраз приземлився на летовищі бази Едвардс в Каліфорнії.

Гюстон, Тексас. — Крайова аеронавтична адміністрація (НАСА) задоволена місією, яку виконали два астронавти Джозеф Г. Енгл і Ричард Г. Трулі під час другого полету міжпростірного корабля „Коламбія", який, як відомо, вилетів був у простори в четвер, 12-го листопада ц.р., і передчасно повернувся на землю в суботу, 14-го листопада в пополудневих годинах.

Первісно було запляновано, що „Коламбія" перебуватиме в орбіті до вівторка, 17-го листопада, але коли стало відомим, що на покладі корабля не все функціонує спрвно, згадана Адміністрація вирішила скоротити політ. Всетаки основні цілі осягнено.

Десятки тисяч американців, серед яких були сотні кореспондентів і фоторепортерів та приватних фотоаматорів, спостерігали в Каліфорнії другу посадку корабля „Коламбія" і опісля висловили своє захоплення цією, як заявив один з кореспондентів, „унікальною машиною".

Речники НАСА заявили опісля журналістам, що жадної загрози для життя астронавтів не було, але були побоювання щодо приземлення корабля з огляду на припинення функціональности одного з трьох генераторів.

Учасники цієї історичної хвилини оваційно вітали двох астронавтів, які заявили, що вони мали гарну подорож, а капітан Р. Трулі додав, що „Коламбія" являється „чудесною машиною". Обидва астронавти підкреслювали не тільки історичність їхнього польоту, але також важливість виконаних ними завдань.

Ще одна українська газета перестає виходити

Вінніпеґ, Канада. — Газета „Вільний Світ" у числі з 26-го жовтня ц. р. повідомила, що тижневик „Канадійський Фармер", найстарша українська газета в Канаді у короткому часі перестане виходити і, що він поєднається із своїм наступником „Українським Голосом". Перше число „Канадійського Фармера" вийшло 5-го листопада 1903 року. Інакше кажучи, 5-го листопада ц.р., „Канадійському Фармерові" сповнилося 78 років, а це таки поважний вік для газети якщо брати до уваги, що вона виходила поза кордоном України, дуже часто серед трудних фінансових умовин. Крім того, як пишуть видавці газети, етнічна преса в Канаді у порівнянні з англомовним газетами є набагато бідніша, а також число читачів постійно зменшується.

Ізидор Глинка пише в тижневику „Вільний Світ", що „Канадійський Фармер" мав багато добрих прикмет і тому читачі його високо цінили. Видавництво „Тризуб" вирішило задержати для читачів цієї газети найкращі риси „Канадійського Фармера" і тому „Український Голос" буде включати форум вільної думки та дописи найбільш популярних співробітників й дописувачів колишньої газети, яка була органом першої української еміграції в Канаді на протязі довгих років.

РІЧНІ НАРАДИ КОМІСІЇ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

Філядельфія, Па. — В неділю, 29-го листопада ц.р., тут у приміщеннях філії Українського Католицького Університету при 7911 Вайтвуд ровд відбудуться річні наради комісії Патріяршого фонду, що їх влаштовує Свята Софія, релігійне товариство українців католиків в ЗСА. У програмі: 9-та година рано — Служба Божа в каплиці філії УКУ; год. 11-та перед полуднем — початок нарад. Організатори запрошують до участи в нарадах усіх членів Т-ва Свята Софія, Українське Патріярхальне Товариство, представників, відпоручників і організаторів Патріяршого фонду та всіх зацікавлених громадян.

Помер адв. І. Панчук

Св. п. Іван Панчук

Дітройт, Миш. (Я. Березовський). — В середу, 4-го листопада, 1981 року, в місті Бетл Крік, Мишиґен, після тяжкої дволітньої недуги, на 77-му році життя, помер адвокат Іван Панчук, довголітній українсько-американський громадський діяч. Покійний був довголітнім членом УНСоюзу, до якого вступив в 1932 році, та кількакратним делеґатом на конвенції цієї установи.

Панчук народився в містечку Ґардентон, Манітоба, Канада, 1904 року в родині еміґрантів з Буковини Василя та Ірини Панчук. У 1916 році родина переселилася до Дітройту, де покійний закінчив середню школу. В 1926 році І. Панчук закінчив, з високим відзначенням, університет Мишиґен, а два роки пізніше закінчив факультет правничих студій при тім самім університеті. Адвокатську практику почав в Дітройті в 1929 році.

Вісім літ пізніше І. Панчук був назначений заступником головного адвоката-прокуратора стейту Мишиґен, на тім становищі перебував чотири роки, до 1941 року, коли був назначений головним корпораційним адвокатом однієї асекураційної фірми в Дітройті. На тому становищі він залишився до відходу на емеритуру в 1969 році. Під час своєї праці в данній фірмі був дорадником для стейтових урядів у справах асекураційних, як також президентом Асоціяції асекураційних компаній стейту Мишиґен. Покійний був членом американської та мишиґенської адвокатських палат і товариства українських адвокатів в Мишиґені.

Ціле життя І. Панчук був активним, працьовитим і чесним членом та провідником різних українсько-американських організацій. Був головою тоді могутньої Федерації українців Мишиґену та Ліґи Української Молоді Північної Америки.

В ранніх сорокових роках — під час Другої світової війни — І. Панчук був співорганізатором центральної української установи Українського Конґресового Комітету Америки. Останньо був дуже розчарований занепадом тієї установи, у створення якої вклав стільки праці. Після війни свою увагу і сили спрямував І. Панчук на допомогу українським воєнним втікачам і їхньому переселенню до Америки. Був номінований до стейтової комісії в справах воєнних втікачів у 1947 році. Підтримував працю З'єднаного Українсько-Американського Допомогового Комітету, який очолював деякий час, і своєю постійною, енерґійною працею допоміг тисячам українським родинам переїхати до ЗСА. В час війни та по її закінченню вдержував контакти з урядовими чинниками, обстоюючи українські інтереси. Покійний багато причинився до того, що Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка могла оселитися в Дітройті і завжди підтримував її та любувався нею.

Покійний був великим любителем творів Тараса Шевченка, напам'ять вивчаючи його твори. Був автором англомовної книжки під наголовком „Заповіт Шевченка". Пильний студент української іміграції до Америки і Канади, збирав матеріяли про громаду, її успіхи і труднощі та був автором монографії про поселення свого роду в Канаді.

Адвокат Панчук був членом Клюбу Ґрадуантів Діт-

(Продовження на ст. 4)

ЗОРЯННА МАЄВСЬКА ОБРАНА НА КРАЛЮ ПРЕСИ

Краля Української Преси Зорянна Маєвська (посередині) з князівнами — першою Маріяною Михайлюк (справа) і Галею Горацькою.

Філядельфія, Па. (Д. Р.). — Традиційний 9-ий Баль Української Преси відбувся тут в суботу, 7-го листопада, 1981, в авдиторії св. Йосафата, за старанням Фінансової Комісії Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та при спонзорстві Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА). На кралю обрано Зорянну Маєвську („Наш Голос"), а на князівен Маріяну Михайлюк („Нова Зоря") і Галю Горацьку („Свобода").

Це не звичайний баль лише для товариської розваги гостей, бо організатори мають ще й три додаткові цілі: зібрати молодих дівчат (17-21 літ), щоб репрезентувати поодинокі українські газети, журнали,бюлетені; перевести конкурс на вибір кралі-королеви української преси і її двох князівен на підставі вимог конкурсу та ще й додати кілька відзначень; і придбати фонди на видання СФУЖО „Українка в Світі" і на спеціяльні призначення СУЖА.

Вимоги конкурсу для кандидаток на першенство дещо складні, бо підставою оцінки є не лише зовнішний вигляд і краса, але й загальна інтеліґенція і знання, зокрема в ділянці українознавства, та активність в молодечих організаціях і зацікавлення українською проблематикою. Прелімінарні інформації для жюрі дали відповідь на вислані заздалегідь комітетом запитники, опісля доповнені індивідуальними розмовами з кандидатками. Члени жюрі мали нелегке завдання перевести елімінацію, бо кожна із зголошених 18 кандидаток була заавансована в одній чи другій ділянці, при чому узгляднено важну обставину, що це тут роджене покоління, яке виростає в середовищі для них „не-чужому". Тому й цьогорічні питання заторкнули ділянки із сфери їхнього зацікавлення, пов'язані з їхніми студіями, плянами на майбутнє, працею та суспільними явищами американського світу, як теж їхнє місце в українській громаді.

До конкурсу стало 18 кандидаток, котрі гідно зарепрезентували своїх спонзорів: „Шлях" — Віра Бойко; „Форум" — Ірина Бойчук; „Квітучі Береги" — Таня Гурська; „Народна Воля" — Наталка Дубіль; „Українське Православне Слово" — Валентина Заєць; „Америка" — Ліда Лазор; „Наше Життя" — Ліда Ленець; „Українка в Світі" — Наталка Луцишин; „Юнак" — Роксоляна Лучечко; „Наш Голос" — Зорянна Маєвська; „Наш Спорт" — Зеня Матківська; „Нова Зоря" — Маряна Михайлюк; „Лис Микита" — Оксана Михайлюк; „Вісті СФУЖО" — Віра Пришляк; „Бюлетень Українського Золотого Хреста" — Надія Слиж; „Віра" — Ліда Хоменко; „Українське Народне Слово" — Галя Юрчак;„Свобода"—Галина Горацька; а поза конкурсом „Веселка", яку репрезентувала семилітня Дзвінка С. Добрянська в асисті двох братчаків.

Вислід першої частини конкурсу доповнено на балевій залі, де кандидатки в товаристві своїх ескорт зарепрезентувалися зібраним гостям. Згідно з традицією баль розпочався ефектовним церемоніялом, коли то на залю увійшли чотири красуні: Орися Ганушевська, репрезентуючи символічно підпільні видання України; Уліта Ольшанівська, краля Української Преси на рік 1981; Ліда Фещенко-Чопівська — „Міс Союзівка", а поруч них наймолод-

(Продовження на ст. 4)

У світі

У ПАРИЖІ, ФРАНЦІЯ, ВІДБУВСЯ ЗАМАХ НА життя американського шарже д'афер Християна Чепмена. Чепмен в часі відсутности амбасадора керує американською амбасадою і є її речником. Замах відбувся у білий день, коли дипломат вийшов зі своєї хати, щоб піти до праці. Згідно з даними свідків замаху, французьких сусідів Чепмена, напасник був із Середнього Сходу, а державний секретар Александер публічно висловив припущення, що замах відбувся на доручення лідера Лівії Каддафі. Чепмен відмовився висловити будь-які здогади. Зате велика частина французької преси висловлює здогади, що це зробили лівійці. Тиждень тому періодик „Лє Поент" повідомив, що лівійці приготовляють серію замахів на американців і американські установи у відплату за зістрілення двох лівійських літаків американцями над Середземним морем. Шарже д'афер Чепмен вийшов зі замаху непошкодженим так, як і його шофер.

У ФРАНЦІЇ ПЕРЕБУВАЄ ПРЕМ'ЄР ІНДІЇ ІНДІРА Ґанді. В програмі прем'єра Ґанді є цілий ряд важливих справ, а між ними закуп індійським урядом великої кількости модерної зброї і літаків. Дотепер такі закупи Індія робила в СССР, чим вона себе великою мірою узалежнила від Мосви і її політики. У висліді того узалежнення індійська закордонна політика і виступи індійських речників захищали совєтську агресію, навіть у випадку збройного нападу СССР на Афганістан, недалекого сусіда Індії, індійський уряд не зважився на виразний виступ проти Москви. Французький уряд президента Франсуа Міттерана, робить усі заходи, щоб Індія почала купувати зброю у Франції. До першої серії закупів входили б у першу чергу модерні літаки Міраж, які належать до найкращих у світі і осягнула б суму понад три більйони долярів. У часі передвиборчої кампанії кандидат на президента Міттеран виступив проти продажу зброї за кордон, але коли він став президентом, то познайомившись із різними фактами, змінив свою думку.

ФЛЯМАНДСЬКА ЛІБЕРАЛЬНА ПАРТІЯ, ЯКА здобула найбільше голосів у парляментарних виборах в Бельгії, отримала від короля Бодуена мандат перевести розмови в справі створення коаліційного уряду, бо сама вона не має потрібної більшости. Король Бодуен запросив члена тієї ліберальної партії, яка репрезентує консервативне крило в бельгійській політиці, Германа Вандерпуртена бути кандидатом на прем'єра. Вандерпуртен, який має 59 років уже декілька разів був у різних кабінетах міністром, а навіть віцепрем'єром. Король звернувся до Вандерпуртена після вичерпних розмов з представниками різних політичних партій та суспільними видатними діячами. Якщо б флямандська партія перебрала бельгійський уряд це значно змінило б внутрішню спаяність тієї країни, бо дотепер флямандці здебільшого були в опозиції.

ПІСЛЯ НЕПОВНИХ ДВОХ МІСЯЦІВ здоровельної відпустки президент Бразилії Хоао Баптіста Фіґурейдо перебрав знову пост президента від свого заступника. Генерал Фіґуйредо мав масивну серцеву атаку та перейшов велику операцію, після якої він швидко почав приходити до здоров'я. Після перебрання посту він заявив: „Моя постава є тепер так само здецидована, як і перед тим, повести уряд Бразилії, цю націю і разом з усіма вами осягнути ціль нашого правління, а нею є поворот до демократичної нормальности нашої країни".

ЄГИПЕТСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ в справі надання автономії палестинським арабам, які живуть в Ізраїлі, після двох днів закінчилися неуспіхом. Обидві сторони не знайшли задовольняючої їх формули тієї автономії. В кінцевому комунікаті обидві сторони підкреслили, що вони й надалі шукатимуть такої бази, яка задовольнила б обидві сторони й відповідала б потребам арабських мешканців Ізраїля. Розбіжності існують в тому, що Ізраїль, який уже дав багато автономних прав арабам, хоче уникнути створення бази для вимог державної самостійности і сепарації замешкалих більшістю арабів території Ізраїля, а Єгипет хоче якнайширших прав для ізраїльських арабів, не виключаючи в майбутньому і сепарації від Ізраїля.

В Америці

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КАНДИДАТ НА губернатора в стейті Ню Джерзі Томас Кейн проголосив себе переможцем у виборах, які, як відомо, відбулися тут 3-го листопада, але вислідів не було проголошено з огляду на майже однакову кількість голосів, що їх здобули обидва кандидати — Кейн і демократичний кандидат Джеймс Флоріо. Згідно з останніми підрахунками Т. Кейн здобув 1,145,465 голосів, а Флоріо 1,143,788 голосів, отже Кейн отримав 1,677 голосів більше. Покищо невідомо, чи Флоріо визнає свою поразку, чи судово буде оспорювати вислід і вимагатиме перечислення голосів. Тимчасом Кейн вже приступив до підбору своїх найближчих співробітників. Він заявив кореспондентам, що йому прийдеться працювати у трудних обставинах, бо обидві палати, сенат і леґіслятуру стейту, контролюватимуть демократи.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА Реґена опрацювала новий проєкт для реґулювання праці Центральної розвідчої служби і уневажнила попередній, який дозволяв службовцям Сі-Ай-Ей інфільтрувати внутрішньоамериканські організації і установи, запідозрілі в антиамериканській діяльності. На підставі нового проєкту згадана служба все одно матиме можливість збирати інформації про діяльність закордонних розвідчих служб, які діють на території З'єднаних Стейтів Америки, і приглядатися до діяльности закордонних дипломатичних станиць. Поінформовані особи кажуть, що Уряд вирішив змінити раніше становище на прохання сенатської комісі для справ розвідки, члени якої в більшості протестували проти первісного пляну, а були й такі, що особисто розмовляли про це з президентом Р. Реґеном.

ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА Інвестиґацій Вілліям Г. Вебстер, зізнаючи перед сенатською Юридичною комісією заявив, що на його думку відомості, які зібрали службовці ФБІ про діяльність закордонних шпигунів чи терористичних ґруп на території ЗСА, не повинні бути доступними для кожного американського громадянина, який тими справами цікавиться, а користуватися ними повинні тільки законодавці — сенатори і конґресмени. На думку Вебстера, закон про свободу інформації дуже утруднює працю службовцям ФБІ і цим законом досі користувалися навіть кримінальні елементи, не згадуючи вже про закордонні розвідчі служби. Адміністрація президента Роналда Реґена внесла до Конґресу пропозицію, щоб генеральний прокуратор мав право затримати певні інформації в таємниці і не виявляти їх загалові.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР АЛЕКСАНЕДР ГЕЙҐ заявив кореспондентам, що, не зважаючи на те, що Адміністрація президента Роналда Реґена противиться тому, щоб американці, зокрема спеціялісти працювали для режиму лівійського диктатора Муаммара Каддафі, але Уряд не має можливости заборонити американським громадянам виїжджати до будь-якої країни і шукати там затруднення, бо „ми є вільною спільнотою" — заявив Гейґ, натякаючи, що Вашінґтон покликатиметься в майбутньому тільки на моральні принципи і вказуватиме американцям на беззаконня, які діються в Лівії. Газета „Ню Йорк Таймс" вже кілька разів інформувала, що диктатор Лівії М. Каддафі „вербує" американських спеціялістів, зокрема пілотів й інших військовиків і платить їм великі гроші за послуги в Лівії. Для „вербування" спеціялістів лівійці користуються американцями, які вже раніше вступили на службу до Каддафі. Центральна розвідча служба ЗСА інформує, що Каддафі вживає також американських летунів для перевезення лівійських військових частин до Чаду й інших країн, з якими він знаходиться у конфлікті. Гейґ, зізнаючи перед комісією для закордонних зв'язків Палати Репрезентантів, заявив, однак, що усіх американців, які співпрацювали з Лівією, і порушуватимуть американські закони, Уряд ставитиме їх перед суд.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Погрози із протилежним наслідком

За встановленою вже традицією — большевики щорічно вiзначають роковини жовтневої революції, яка у 1918 році провалила демократичний Тимчасовий Уряд у Москві та завела комуніетичну систему, — великою парадою на центральній Червоній площі у Москві. Біля мавзолею Леніна будують трибуну на якій вся кремлівська верхівка разом із членами дипломатичного корпусу і комуністичними ватажками з закордону приймають дефіляду, що звичайно триває кілька годин. Це ніби мають дефілювати „робітники і селяни", які формально, за назвою тієї країни, є володіючим чинником, та насправді в тій країні не мають ніякого голосу і ніяких прав. Проте, фактично жовтнева парада на Червоній площі є щорічною маніфестацією чи радше демонстрацією совєтської збройної потуги. Не раз уже бувало, що тоді совєтські правителі вперше показували нові роди зброї, — у дефіляді беруть участь танки гармати ракети, панцерні вози і піхотні частини, а над ними кружляють військові літаки. Трибуна — і ціла Москва — прикрашена портретами „вождів", на першому місці живучого „вождя", яким тепер є перший секретар компартії СССР, водночас президент і диктатор в одній особі, Леонід Брежнєв.

Дня 7-го листопада ц. р. (за новим стилем) відбулася знову така парада на Червоній площі, яка відзначала 62-гі роковини жовтневої революції. головним промовцем був маршал Совєтського Союзу, військовий міністер Дімітрі Устінов, який прославляв ніби неперевершену збройну силу Совєтського Союзу та відгрожувався, що ніхто у світі тієї сили не переможе ані теж ніхто не зможе осягнути тих вершин, до яких дійшла совєтська збройна потуга. Устінов таврував західніх членів Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), що вони „гарячково" намагаються осягнути збройну перевагу над Совєтським Союзом, але запевняв, що „немає ніяких шансів щоби це могло статися" і що немає такої сили у світі, яка могла б перевищити потугу СССР. Очевидно, Устінов, згідно з прийнятою засадою совєтського пропагандивного апарату, говорив про „імперіялістів" і „агресорів", що їх чекає розгром, як би наважилися заатакувати „миролюбну" країну „робітників і селян" та ні словечком не згадав про поширення впливів Москви зброєю, грішми і підступом у різних країнах земного глобу. До речі, амбасадори 17 країн, включно зі ЗСА і скандинавськими державами, збойкотували цю буфанаду.

Устінов не сказав світові нічого нового. Військові фахівці у світі давно вже знають, що Москві дійсно вдалося „наздігнати і перегнати" Америку в різних родах зброї. І тому власне теперішній президент ЗСА Роналд Реґен, який на першому місці своєї внутрішньої політики поставив необхідність зрівноважити державний бюджет у четвертому році своєї каденції, єдиний секретаріят оборони вийняв із принципу редукції видатків, та, навпаки.

Військові атташе закордонних амбасад у Москві стверджують, що у цьогорічній параді на Червоній площі не показано ніяких нових родів зброї. Цього не треба було робити, бо існуючої совєтської зброї досить, щоби нею загрожувати світовому мирові та шантажувати НАТО й інші країни поза СССР. Але ця тактика застрашування вільного світу збройною перевагою над ним доводить вільний світ до збільшування і скріплювання своєї оборонної сили. В тому самому часі, як маршал Устінов знову чванькувато погрожував Америці і її союзникам та кричав, що „Ми протестуємо проти агресивного курсу політики Реґена" — у Венеції в Італії головний командант збройних сил НАТО, американський генерал Бернард Роджерс, перестерігав членські країни НАТО й інші вільні держави, що Совєтський Союз перевищує тепер вільний світ своєю збройною системою у відношенні 4:1 та, зокрема, перевищує своїм арсеналом атомової зброї у відношенні 3:1.

Промова совєтського маршала і ця чергова серія погроз та нахвалянь своєю перевагою над вільним світом — напевне допоможе лідерам вільного світу, свідомим дійсної загрози від СССР, переконати пацифістів, що коли вони хочуть зберегти мир, то найдоцільнішою метою є збільшити свою збройну потугу, щоби відстрашити єдиного потенціяльного воєнного агресора, яким є СССР.

Від часу, як президентом в Америці став Роналд Реґен — а державним секретарем — недавній головний командант збройних сил НАТО Александер Гейґ та секретарем оборони — Каспер Вайнберґер, від того часу совєтські лідери відгрожуються „протизаходами", якщо европейські країни НАТО приймуть на свою територію американські ракети здатні поцілити кожне місце в европейському СССР та погодяться на збільшення свого арсеналу американською невтронною зброєю. Але власне ця лють совєтських правителів і намагання застрашити світ „протизаходами" — доказують конечність приспішити програму дозброєння ЗСА і їх союзників. Це була промова у користь Заходу.

Володимир Душник

ДИПЛОМАТИЧНИЙ ТОРГ ЗА КУРИЛЬСЬКІ ОСТРОВИ

IV

Перші перепалки

Перед історичним днем 2-го вересня 1945 року, коли Японія підписала капітуляцію на воєнному кораблі „Міссурі", в Токійській затоці, де автор цих рядків був серед американських учасників, почалися офіційні переговори з представниками совєтської влади в „Ґренд Готел" в Йокогама, біля 18 кілометрів на південь від Токіо.

На цю конференцію мене виделеговано перекладачем. Признаюся, що я почувався прямо непевно, не знаючи, який оборот візьме справа офіційних переговорів.

На першу сесію прийшло біля 10 американських генералів і адміралів під проводом ген. МекАртура, як теж велике число їхніх спеціялістів-дорадників. По совєтському боці було двох генералів і один адмірал, кількох полковників, а їх перекладачем був капітан П. Карамішев. Він приступив до мене і по привітанні, ми узгіднили нашу офіційну „техніку": коли совєтський генерал говоритиме по-російськи, я буду перекладати по-англійськи, а коли американські делеґати говоритимуть по-англійськи, капітан Карамішев перекладатиме по-російськи. При евентуальному непорозумінні щодо предмету переговорів, ми мали обопільно узгіднювати вірність тексту.

Переговори розпочав ген. Дерев'янко довгим привітом ген. МекАртурові, американському Урядові та збройним силам Америки, що я перекладав по-англійськи. Ген. МекАртур сидів непорушно, слухав і курив свою люльку, зовсім так як ми звикли його бачити на фільмах чи в пресі. Всі відповіді давали генерали Садерленд і Вилловбі.

Майже більшість програми зборів присвячено роззброєнню японських збройних сил, які ще були при зброї, встановленню американської адміністрації, судам над воєнними проступниками і т. п.

Генерал Дерев'янко був особливо аґресивним і настирливим, тоді коли він намагався вставляти свої „пункти" до програми.

Дві речі, які він порушив відразу „зелектризували" американську делеґацію. Перша справа — це „репатріяція". Цієї точки не було в програмі, і коли ген. Дерев'янко торкнувся цієї справи, американці здивовано дивилися один на одного, не знаючи про що тут мова.

Нам не вільно було вмішуватися в перебіг розмов, хіба для узгіднення перекладу. Але по кількох хвилинах гробової мовчанки, я сказав ген. Садерлендові, що я знаю, про що ген. Дерев'янко говорить. За його дозволом я сказав, що совєтська місія домагається повороту тих всіх, хто походить з колишньої царської Росії, і хто знаходиться тепер у Японії, Китаї, Кореї, Філіппінах, т. п.

— Чи вони мають совєтські паспорти, чи якісь інші особисті документи, які вказують на це, що вони — совєтські піддані? — запитався ген. Садерленд.

— Ні, оскільки мені відомо, то всі ці колишні вихідці з Росії мають т. зв. „нансенівські паспорти", які видає Ліга Націй для формально бездержавних осіб — сказав я, слухаючи як капітан Карамішев скоро перекладає мої слова ген. Дерев'янкові.

Коли у дискусії з капітаном Карамішевим я вжив слова „альянти" замість „союзнікі", то ген. Дерев'янко звернувшись прямо до мене, запитав:

— А ви хто по національності, росіянин (русский) чи українець?

— Я українець, — відповів я ген. Дерев'янкові.

У нього засвітилися очі і він, вставши з крісла і простягнувши до мене руку, сказав по-українськи:

— Ну то ми земляки!

У тому моменті, ген. Садерленд, піднесеним голосом звернувся до мене:

— Сєржант, що тут робиться? Що то за приватні розмови з ген. Дерев'янком?

— Пане генерале, — відповів я, — виглядає, що ген. Дерев'янко і я земляки, цебто українці.

Не знав я, чи це була добра відповідь чи ні. Але по кількох хвилинах ген. Садерленд, усміхнувшись сказав:

— Коли це так, то я заряджую півгодинну перерву. Капітан Карамішев переклав це негайно по-російськи для совєтських членів делеґації.

Генерал Дерев'янко та всі совєтські старшини оточили мене, як теж майже половина американської делеґації, прислухуючись до нашої дальшої розмови з ген. Дерев'янком.

А цей останній почав бомбардувати мене в чистій українській мові такими питаннями: де я родився, де вчився української мови, де є мої батьки, чи маю я знайомих у Львові, бо він буде вертатися через Західню Европу і вступить до Львова. Він чув, що це дуже гарне історичне місто. Під час наступу совєтської армії проти німців, він, ген. Дерев'янко, командував 7-ою піхотною дивізією в армії маршала Радіона Малиновського, який, він підкреслив „є теж українцем", і який наступав на Румунію. Дерев'янко далі сказав, що „в нашій воєнній частині є українці, і дружина нашого амбасадора Якова Маліка, Мелянія, українка з Харкова..." Запитав мене, чи буду я коли в Києві і чи знаю я, що там „існує наша радянська держава".

(Продовження буде)

З господарського життя

Велику бурю викликав виступ в одному з американських місячників директора державного бюджету й члена кабінету президента Роналда Реґена Дейвида Стакмена. У свому інтерв'ю, поданому місячникові „Атлантик", а радше в цілій серії розмов, які Стакмен мав із співробітником цього місячника, а зміст яких передано в ньому, Стакмен висловлюється не лише критично до основних положень господарського плянування президента Реґена та його Уряду, але також висловлює свої сумніви в його правильність і можливості успіху. Одним з найвагоміших його закидів проти господарських плянів Президента був закид не лише економічного але й соціяльного характеру. Стакмен мав підтримати критичну думку демократів про обнижку податків, якої домагався Президент, тому що така обнижка принесе користі головно багатим". Стакмен, як один з головних архітектів господарського пляну Президента, вже давно не бачив ніяких шансів для успіху цього пляну. Після опублікування, його поглядів, він їх не заперечив. Загально сподіються, що виявлення справжніх поглядів Стакмена на господарський плян Президента не лише внеможливить йому дальшу корисну співпрацю в кабінеті, але також потягне за собою ще й інші серйозніші наслідки.

До великих компаній, які звернулися зі закликом до юнійних проводів, які працюють на їхньому терені, щоб вони погодилися на обнижки платень і скорочення різних привілеїв і вигод, долучилася Америкен Моторс Корпорейшен. Керівництво тієї корпорації запропонувало робітникам добровільну обнижку майбутніх контрактів на суму 10 відсотків, мотивуючи такими великими втратами в минулому й цьому році, що без обнижки коштів компанія не зуміє перетривати. Обнижка дала б компанії додатковий прибуток понад 150 мільйонів долярів протягом наступних 22 місяців, а це покрило б біжучі недобори, а може навіть створило б невеличку надвишку прибутків над видатками. В цій справі вже в найближчому часі відбудуться формальні пертрактації між юнією й компанією.

Туніс належить до тих держав, що має надвишку нафтової ропи над внутрішнім споживанням і тому може якусь кількість щорічно продавати за кордон. Засоби здобуті таким чином, становили важливий чинник державного бюджету Тунісу. Одначе останнім часом стало відомим, що запаси нафтової ропи Тунісу вичерпуються і в короткому часі він буде імпортувати ропу. Це було б дуже поважним ударом по слабій національній господарці Тунісу. Одначе, на щастя, ті побоювання не оправдаються. Дві американські нафтові фірми відкрили нові великі нафтові резерви на терені Тунісу, які вже в короткому часі даватимуть продукцію. Відкриті Стандард Ойл з Індіяни резерви вимагатимуть коло тридцять копальних отворів, а відкриті Гюстон Ойл компані резерви-дещо менші. Завдяки тим відкриттям Туніс і надалі експортуватиме нафтову ропу й поповняти свої невеликі засоби закордонної валюти.

Статистичні дані за третій квартал цього року й прелімінарні дані за дальші місяці вказують, що ощадностеві й позичкові товариства в стейті Ню Йорк й надалі, не зважаючи на допомогові заходи федерального й стейтового урядів, зазнають втрат. Втрати тих товариств в стейті Ню Йорк за третій квартал осягнули висоту 372 мільйони долярів, що творить за перші три квартали цього року 897 мільйонів долярів. На 105 ощадностевих товариств, які є в тому стейті, 97 мали втрати. Вигляди на ближче майбутнє поправляються у зв'язку зі загальним спадом відсоткової стопи в ЗСА, яка є покищо 18 відсотків. Знавці предбачають дальшу знижкову тенденцію відсоткової стопи, чого одною з причин є зростаючий застій в господарському житті ЗСА.

Боротьба за власність азбестової промисловости в Квебеку добігає до кінця. Під натиском провінційного уряду тієї провінції, американська фірма Дженерал Дайнемикс Корпорація погодилася відпродати провінційному урядові значну частину своїх удилів у Монтреаль Азбестос компанії, так щоб провінційний уряд міг мати 51 відсоток усіх удилів і таким чином перебрав повний контроль підприємства. Уряд Рене Левека загрозив, що коли Дженерал Дайнемикс не відпродасть відповідної кількости удилів провінційному урядові Квебеку, тоді той знаціоналізує цілу компанію на 100 відсотків.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ДО ОБ'ЄДНАНИХ Націй Джін Киркпатрик перебуває в одному з нюйоркських шпиталів після того, як у літаку з Вашінґтону до Ню Йорку вона відчувала біль у грудях, і лікарі підозрівали, що це може бути серцева атака. Покищо Джін Киркпатрик переходить різні бадання і лікарі ще докладно не встановили діягнози. Речник Державного департаменту заявив, що амбасадор Киркпатрик почувається краще і спеціялісти серцевих недуг думають, що в неї не було ані сильної серцевої атаки, ані виливу крові в мозку. У Вашінґтоні Дж. Киркпатрик взяла участь у засіданні Крайової Ради Безпеки. Як відомо, амбасадор Дж. Киркпатрик, 54-річна демократка, була перед тим професором політичних наук в Джорджтавнському університеті.

Ярослав Курдидик

МІЖПРОСТІРНА ЗБРОЯ НА ОВИДІ

Поминувши вже самі наукові та економічні вигляди, які пов'язані зі запущенням міжпростірної ракети-корабля „Коламбії", кошти якої вже перейшли суму десяти більйонів долярів, мілітарні плянувальники кажуть, що ця ракета засоблена у чергові міжпростірні вивінування, матиме теж не менше важливі стратеґічні здобутки. Ракетні знавці кажуть, що оперативність цього повітряного корабля з людською обслугою на висоті 200 миль, а згодом на ще вищому поземі, може відкрити досі зовсім не передбачувані осяги для міжпростірної зброї.

Починаючи від основного плянування, як теж і великих витрат на цю програму, що розпочалася десять років тому, у загальному було прийнято, що у розцінюванні на дальшу мету, головна користь із цієї програми перенесеться згодом на суто мілітарну площину. Зрештою мілітарні речники Пентаґону не скривалися ніколи з остаточною метою цього міжпростірного досягнення для стратегічних цілей.

На підтвердження того, яку ролю готові перебрати на себе у майбутньому такого типу ракети-велетні, найкраще вказує факт і становище, яке заняла Москва. Совєтський Союз ввесь час протестував та квестіюнував продовжування і вдосконалювання Америкою того роду міжпростірної системи, називаючи її — „новою американською стратеґічною провокацією", намагаючися безрезультатно різними інтервенціями взагалі її припинити.

Знавці наголошують, що Совєтський Союз занепокоєний найбільше поємністю і спроможністю „Коламбії" забрати на свій чердак таку кількість тягару, що його без усякого сумніву використають у найближчому майбутньому американські летунські збройні сили. Своїми розмірами, цей міжпростірний корабель дорівнює джетові типу ДС-9. Із двома летунами і трьома-чотирьома окремо технічно вишколеними спеціялістами він може відносно навіть довго перебувати у просторах.

За окремим договором ОН у міжпростірних полетах заборонено взагалі вживати будь-яку зброю масового нищення. Але впарі з цим насовується теж і дуже важливе питання.

Чи лазерну нищівність, якою у майбутньому будуть вивінувані того типу ракети, як „Коламбія" слід уважати і кваліфікувати, як зброю?..

Чимало американських речників побоюються збройних переговорів у просторах, але зате мілітарні фахівці стверджують, що у цьому випадку перемагає найзвичайнісінька американська міжпростірна технологія, при чому ця теперішня перевага може виявитися теж тільки дочасним явищем.

І хоч покищо всі дотеперішні досягнення НАСА в загальному мають технологічні вияви, але водночас загальновідомо, що цю програму слід розглядати у першу чергу як таку, що служитиме для мілітарного вжитку.

Чільний знавець міжпростірних евалюацій д-р Е. Чейсон з Гарвардського університету каже, — що всі ми, які точно обізнані з майбутнім „Коламбії" заявляємо, що її основна роля буде — запускати, контролювати і „прощупувати діяльність своїх, як теж і ворожих сателітів".

Під сучасну пору доводиться стверджувати, що вся міжпростірна індустрія, як теж і всі інші пов'язані з нею групи розшукують дуже приспішено за розв'язкою, у який спосіб найкраще і найкорисніше прискорити і підсилити американську мілітарну міць. І в цьому випадку, „Коламбію" слід приняти і уважати за реалізацію того задуму, що являється найвизначнішим продовжуванням американської сміливої та заавансованої сателітньої програми, яка своїм корінням сягає 1950 років.

І тому заяву такого військового авторитету, як генерал Д. О. Ґреґем, колишнього директора Оборонної Розвідчої Аґенції і який тепер очолює „Альянс для миру — через силу" треба приняти зі слушністю, що чергові запущування того роду ракет відкривають зовсім нову міжпростірну можливість, яку нам, американцям, слід приспішено використати.

Міжпростірний корабель „Коламбія" — продовжує Ґреґем, дає нам безспірну перевагу над Совєтським Союзом, а зокрема над масою його ракет і підводних човнів. І хоч і як Москва намагається применшувати, це наше останнє досягнення, але факт залишається фактом, що ми з нашими постійними здобутками та заавансованістю таки і надалі залишимося суперпотугою Число Один!

Д-р Михайло Марунчак

ДО ПОЧАТКІВ УВУ

У цьомуж ж році Український Вільний Університет (УВУ) відмічує своє заслужене і багате 60-річчя праці. Вся українська національна спільнота в діяспорі присвячує в цей час цій високій українській школі пильну увагу та робить належні підсумки успіхів, зусиль і недостач за шість декад безперебійної праці на полі української вільної науки. З цим повним науковим балянсом поїхав до Канади ректор цього ж університету д-р Володимир Янів, щоб в листопаді позвітувати перед українською спільнотою та в безпосередніх зустрічах з громадським та науковим світом обговорити потреби цієї української Альма Матер. Цей живий апель ректора УВУ д-р В. Янева пригадає нам в дечому перші апелі — відозви Ректорату УВУ з-перед 60 років, саме з того часу, коли то творився УВУ у Відні а згодом у Празі. Ці відозви в першій мірі були спрямовані до українців Північної Америки. В канадських архівах (Військово-Історичний Музей й архів УВАН, папка „Читальня Просвіти", Вінніпеґ.) збереглися вони навіть з оригінальними підписами і тому хотілося б дещо відсвіжити ці перші організаційні кроки УВУ, бо вони в дечому говорять теж і про наші часи.

У першій відозві з Відня, датованій 1921 року вже в перших рядках писалось, що „воєнні і революційні потрясення, яких безупинно зазнає Україна, не спріяли розвиткові української культури і плеканню української науки". Ініціятори УВУ теж стверджували, що „ситуація, яка витворилася зараз на Україні не давала можливостей виховувати молоду ґенерацію в рідній науці". Це були основні причини, чому заіснував Український Вільний Університет в 1921 році.

Як кожне велике вивершене діло має теж малі спроби та початки. Мав їх також і УВУ. Організатори УВУ, які в першій мірі рекрутувались зі союзу Українських Журналістів і Письменників у Відні на чолі з д-ром Володимиром Кушніром, надто відомим журналістом в німецько-мовному світі в порозумінні із живучими закордоном колишніми професорами університетів та ученими „подумали як запобігти цьому основному недостаткові," пишеться в цитованій вище відозві. Вони подумали найперше про „зорганізування українських наукових курсів". Такі курси влаштовано в листопаді і грудні 1920 року. І так в дні 30-го листопада того ж року в міській школі 8 округа при Цельтґассе 7, в приміщенні, відпущенім Віденською міською управою, відбулося відкриття українських наукових курсів," організованих Союзом Українських Журналістів і Письменників при співучасти Соціологічного Інституту та Товариства Прихильників Освіти. Товариство Прихильників Освіти — це була організація, яка опікувалася матеріяльною сторінкою допомоги студентам у Відні. Соціологічний Інститут став тоді тільки працювати, а його очолював Микола Чечіль.

На відкритті курсів явилося біля сто осіб, яких привітав голова Союзу д-р В. Кушнір, читаємо в архівних записках УВУ, та вказав у своїй промові на причини, які спонукали Союз Українських Журналістів і Письменників занятися зорганізуванням цих курсів. Після цього заняв слово голова Академічної Секції Союзу УПЖ д-р Олександер Колесса, який вказав на значення і біжучі завдання українських наукових курсів на еміґрації, які „по інтенції їх аранжерів з початком Нового Року повинні перетворитися на Український Вільний Університет. По ньому ,-читаємо дальше в записках-виголосив, звичайно, інавґураційний виклад про 'Примітивні форми суспільного життя та їх сліди в українській традиції' проф. Михайло Грушевський. По ньому дав першу лекцію з географії України проф. Степан Рудницький." В дальшому довідуємось, що в курсах брали участь ще такі учені, як проф. Степан Дністрянський, проф. Дмитро Антонович, проф. І. Ганицький, д-р М. Сабат. Вже самі перелічені прізвища науковців можуть говорити про високий рівень курсів. А викладались там такі дисципліни, як: історія і географія України, а далі „Самовизначення українського народу", „Теорія конституції", „Деревляні церкви на Україні", „Грецька і римська архітектура", „Головні напрями і методи в розслідах фолкльору" тощо. Ці наукові курси стали прологом першого семестру УВУ, яким згодом започатковано працю УВУ 17-го січня 1921 року у Відні.

З відкриттям реґулярного семестрального навчання в УВУ проголошено також основні засади праці УВУ. „Головним принципом, яким згідно руководились оснувателі й організатори УВУ,-читаємо у відозві,-було не тільки заступати в межах можливости університет державного типу, але дати йому можність розвитку як незалежному від інших, як громадських чинників, храмові української науки. Ціллю УВУ являється ширення освіти в усіх напрямках людського знання шляхом наукових викладів та інших форм навчання при забезпеченню повної волі погляду та напряму думання". Як бачимо УВУ вже в початках дав повний вияв свобідної наукової думки професорам і студентам. Одночасно в статуті університету наголошено, „що визнаючи одинокою критерією науковий метод і поглиблення предмету, основателі і організатори УВУ погодилися в допущенні до основної професорської колеґії виключно тих учених, які досі були професорами або доцентами вищих шкіл і тільки ця колеґія рішає про допущення до викладів інших учених сил, будьто як професорів, будьто як лекторів, які досі дали доказ своєї фактичної кваліфікації". Ці два принципи стали основою праці Українського Вільного Університету в наступних шести декадах. Серед еміграційних злиднів доконувалось й вивершувалось велике культурне діло. Поставлено підвалини під святиню української вільної науки, яка мала служити народові в його дальших змаганнях. Тому оправданий був апель організаторів й основоположників УВУ, що „не повинно бути ні одного українського громадянина, свідомого мети і значення УВУ, який не поспів би в міру можливостей з матеріяльною допомогою.

Цю відозву підписали три чинники: За Раду Українського Вільного Університету: д-р О. Колесса, проф. Львівського університету, голова УВУ, д-р С. Дністрянський, проф. Львівського університету, голова Відділу права і суспільних наук, проф. Іван Ганицький, ректор Київського університету, виконуючий обов'язки голови філософічного відділу та д-р В. Старосольський, проф. Кам'янецького університету, заступник Відділу права і суспільних наук.

(Закінгення на стор. 4)

Пластова Станиця та Пластприят
в Бриджпорт, Конн.
під патронатом Відділу УККА
впаштовує

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

під кличем

„МОЛОДЬ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ"

Дата: неділя, 22 листопада 1981 року
Час: 3-тя год. по пол. (точно)
Місце: заля бібліотеки "S. H. University"
(Park Ave. and Jefferson Ave., Merritt Parkway, Exit 47)

Проситься все Українське Громадянство Бриджпорту і околиць прибути.

В. Пелещук *голова Пластприяту* — **Ігор Гайда** *станичний*

64-ий Відділ СУА в Ню Йорку, Н. Й.
впаштовує

ВЕЧІР із ДОПОВІДДЮ
о. Маріяна Процика
„КНЯГИНЯ ОЛЬГА І РОЛЯ ЖІНКИ В ХРИСТИЯНСЬКОМУ ВИХОВАННІ"

У програмі вечора бере теж участь мистець слова
ЛІДІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА
Читання поезій, пов'язаних з темою доповіді.

Вечір відбудеться
в суботу, **21 листопада ц. р., о год. 5-ій по пол.**
в Домівці СУА при 108 Друга Авеню в Ню Йорку

До чисельної участи в вечорі Громадянство і Членство СУА запрошує

УПРАВА ВІДДІЛУ

83-ій Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку
впаштовує
в неділю, 22-го листопада 1981 року від год. 9-ої ранку до 2-ої по пол.

ЯРМАРОК

в домівці „Роксоляна" в Ню Йорку, Н. Й.
43 Схід 7-ма вул.

В продажі: ДИТЯЧІ КНИЖКИ, ІГРАШКИ, ВИШИВАНІ СОРОЧКИ, СЕРВЕТКИ, ВИРОБИ З КЕРАМІКИ, ПЕЧИВО І ІНШІ ЦІКАВІ РЕЧІ ДЛЯ ОСОБИСТОГО ТА ДОМАШНЬОГО ВЖИТКУ.

Свята Софія — Релігійне Товариство Українців Католиків, ЗСА
Комісія Патріяршого Фонду
повідомляє:

РІЧНІ НАРАДИ КОМІСІЇ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

відбудуться
в неділю, 29-го листопада 1981 року
в приміщеннях Філії Українського Католицького Університету у Філядельфії, Па.
при 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa. 19119
Тел.: (215) 635-1555

Год. 9-та рано — СЛУЖБА БОЖА в каплиці Філії УКУ
Год. 11-та рано — ПОЧАТОК НАРАД

До участи в нарадах запрошуємо усіх членів Товариства Св. Софія, Українське Патріярхальне Товариство, представників, відпоручників і організаторів Патріяршого Фонду та всіх зацікавлених громадян, яким дороге майбутнє патріярших надбань і інституцій.

Закріплення Ідеї Патріярхату, зміцнення Патріярхального Устрою УКЦеркви, дорогою науки та сильною матеріяльною базою — це наші завдання.

За товариство Свята Софія:

Д-р Романа Навроцька *заст. голови Т-ва Св. Софія* — **Д-р Роман Осінчук** *голова Комісії Патр. Фонду*
Д-р Леонід Рудницький *секретар* — **Інж. Юліян Головчак** *скарбник*

ЛИСТОПАД — ЦЕ МІСЯЦЬ ЗБІРКИ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ЛИСТОПАДОВИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАР УКРАЇНСЬКИМ ІНВАЛІДАМ З ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ НАШОГО НАРОДУ. СПОВНІТЬ СВІЙ ПОЧЕСНИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ЗЛОЖІТЬ СВІЙ ДАР ДЛЯ НАШИХ ІНВАЛІДІВ ЗБІРЩИКАМ, АБО ВИШЛІТЬ НА АДРЕСУ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ КОМБАТАНТІВ В ЗСА: SOCIAL SERVICE OF UKRAINIAN WAR VETERANS, 1321 West Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141.

Канонічна візитація Владики І. Лотоцького

Субота і неділя, 17-го і 18-го жовтня ц.р., були днями особливого духового піднесення і радости української громади в Гюстоні. Представники організацій і численні вірні та молодь в українських національних строях зібралися на летунській площі разом із своїм парохом о. Володимиром Вербицьким і принагідним гостем о. крилошанином Богданом Остаповичем з Торонто, щоб квітами і словами радости привітати нового Владику.

З далекої Луізіяни привітав Владику Іннокентія д-р Олександер Сас-Яворський зі своєю родиною. Від української молоді привітала Владику квітами і декламацією Надя Ярош, убрана в чудовий полтавський стрій, а також Юлія і Леся Березовські. Дітей зорганізував Ушак.

Владика Лотоцький зворушений щирістю привітів, брав маленьких дітей на руки та благословив їх і всіх присутніх.

В сьомій годині вечора в честь Владики відбувся бенкет з мистецькою програмою. Атракцією вечора були українські народні танці, що їх виконали: Марійка Мацько, мистецький керівник ансамблю, Марта Ушак, Ольга Головка, Філенко Тарас, Маріянна Лаврик, Нексі Рулемен, Пенеля Ушак, Ерік Гейман, Тарас Романко, Осан Сейраг, музичний супровід — Євген Кухта.

У бенкеті взяли участь майже всі парохіяни, коло 200 осіб, які прийшли щоб привітати дорогого гостя, який вперше, як Єпископ Чикаго прибув до своїх духових дітей.

Цю радість в імені громади зворушливо висловив під час бенкету член і основник парохії Віктор Балабан й інші члени громади: Богдан Ярош, Михайло Данилик, Ольга Дуб.

У неділю 18-го жовтня, вже від 9-ої години ранку, біля чудової брами, що її збудувало подружжя Зенон і Ольга Дуби разом із своєю ріднею, з написом на синьо-жовтому тлі: „Витайте нам Владико" дорогого гостя привітали сотні вірних з Гюстону, далеких околиць великого Тексасу та сусідних стейтів.

При вході до церкви Владику вітали хлібом і сіллю о. парох Юрій Микетин, а квітами — Ляриса Тимяк і д-р Іван Богачевський. Під спів „Буди Ім'я Господнє" ввійшов Владика Іннокентій до церкви, де він у співслуженні о. пароха Володимира Вербицького і отця крилошанина Богдана Остаповича відслужив Божественну Літургію. Дуже гарно співав хор під дириґентурою Розалії Кобак.

Владика Кир Іннокентій Лотоцький одуховив присутніх чудовою наукою про віру нашого народу в Україні та про любов — дві чесноти, які з надією є конечні, щоби гідно прославляти Бога і допомогти Україні бути вільною, соборною державою.

Після другої Божественної Літургії для тих, що не розуміють української мови, Владика приймав на авдієнції всіх, хто бажав з ним поговорити.

Віктор Балабан

У ДРУГУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Найдорожчого
МУЖА, ТАТА І ДІДА

бл. п.
ЛЕВА КУДЕЛІ

будуть відправлені
ПАНАХИДИ

у четвер, 19-го листопада 1981 р., о год. 8:30 ранку у Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.
і у неділю, 22-го листопада 1981 р. в катедрі св. Володимира, 160 Вест 82-га вул. у Ню Йорку, після Служби Божої.

Дружина — РАЇСА
Син — РОМАН з дружиною МЕЛАНІЄЮ
і внук — ГАВРИЇЛ

У ШОСТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Улюбленого і Незабутнього
ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ, БРАТА І СТРИЙКА

сл. п.
БОГДАНА ЮРІЯ КРАВЦЕВА

будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
у суботу, 21-го листопада 1981 року:

в Нюарку-Ірвінґтоні, в церкві св. Івана Хрестителя, в год. 7:30 ранку;
в Римі;
в Кергонксоні, в церкві св. Трійці.

Просимо згадати в цей день Покійного в своїх молитвах.

Вдова — НЕОНІЛЯ
Донька — ДЗВЕНИСЛАВА ЯВНА з мужем ЛЮБОМИРОМ і дітьми ОЛЕЮ, РОМАНОМ, ТАНЕЮ І ЛАДОЮ
Сини:
ГОРДІЙ з дружиною ХРИСТЕЮ і дітьми МАРІ-ЛЕСЕЮ, АНДРІЄМ І ПАВЛУСЕМ
ЮРІЙ з дружиною ОКСАНОЮ і доньками ОЛЕНКОЮ І НАТАЛКОЮ
Брат — РОМАН з дружиною ІРИНОЮ, дітьми і внуками

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що у суботу, 14-го листопада 1981 року в Нюарку, Н. Дж., упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
ТАТО, ДІДО І ПРАДІДО

бл. п.
ДМИТРО ВАСЬКІВ

на 77-му році життя,
народжений в с. Лабунь, Волинь, Україна, член Т-ва Вільні Козаки, II УД УНА, член хору „Бурлаки", Вілмінґтон, Деп., член Капелі Бандуристів і Дивізії УНА.

ПАНАХИДА у вівторок, 17-го листопада 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин — Union Funeral Home, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в середу, 18-го листопада 1981 року з того ж похоронного заведення о год. 9-ій ранку до української православної церкви св. Трійці, а опісля на цвинтар Голивуд в Union, N.J.

У глибокому смутку:
син — ВОЛОДИМИР
донька — НАДЯ БАШАРА
5 внуків 1 правнук

Східньо-Европейський Дослідний Інститут ім. В. Липинського
ділиться жалобною вісткою зі своїм Членством і ширшими колами Громадянства, що 4-го листопада 1981 року відійшов від нас у Вічність

бл. п.
ТАРАС ПЕЧЕРСЬКИЙ

Член нашого Інституту і його незвичайно цінний редакційно-технічний співробітник, людина рідких моральних і громадських чеснот.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині та Приятелям, наше щире співчуття.

ДИРЕКЦІЯ Й РЕДАКЦІЯ ВИДАНЬ СЕДІНСТИТУТУ

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього ЧОЛОВІКА

бл. п.
МИХАЙЛА МИХАЙЛОВИЧА НЕСІНА

буде відслужена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в п'ятницю, 20-го листопада 1981 року, о год. 10-ій ранку в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вшановуючи пам'ять Покійного, складаю пожертви:

100.00 дол. .... на Церкву-Пам'ятник св. Андрія
100.00 дол. .... на будову Дому Української Культури
100.00 дол. .... на пам'ятник Митр. В. Липківського

Дружина — ОЛЕНА

Управа Об'єднання Мистців Української Сцени (ОМУС)
ділиться сумною вісткою зі своїм Членством й Українським Громадянством, що 12-го листопада 1981 року, ненадійно, відійшов у Вічність довголітній член нашої театральної родини та член Правління нашого Об'єднання

бл. п.
ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК

АКТОР УКРАЇНСЬКИХ ТЕАТРІВ.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині складаємо наше глибоке співчуття.

В глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 4-го жовтня 1981 року, після довгої і тяжкої недуги упокоїлася в Бозі,
наша дуже Дорога
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУСЯ І СЕСТРА

бл. п.
ІВАННА СНІГУРОВИЧ
(РИХЛИНСЬКА)

ПОХОРОН відбувся дня 7-го жовтня 1981 року на католицькому цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Важким горем прибиті:
муж — ВОЛОДИМИР
дочка — ХРИСТИНА з мужем і сином
Брат і Сестри в Польщі

Ділимося сумною вісткою з Членами і Прихильниками, що в наслідок тяжкого автомобільного випадку і після чотиримісячного побуту в лічниці, помер дня 4-го листопада 1981 року, адвокат і видатний громадський і політичний діяч

бл. п. д-р
ВОЛОДИМИР КОМАРИНСЬКИЙ

кол. Шеф преси й пропаґанди в уряді Карпатської України, член Сойму, голова Карпатського Союзу в ЗСА, член Товариства Українських Правників.

На Панахиді в Гантері, Н. Й., дня 7-го листопада 1981 р. прощали Його Друзі земляки й Представники громадських організацій.

Опечаленій дружині д-р Віолі, дочці Оксані Спаркс з чоловіком і сином Еріком, висловлюємо глибоке співчуття.

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ в ЗСА

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО — НЮ ЙОРК та ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ

ЗАПРОШУЮТЬ на ДОПОВІДЬ
визначного польського публіциста і журналіста

ДОМІНІКА МОРАВСКОГО

(в переїзді з Риму через Ню Йорк)
на тему:

„Понтифікат Папи Івана Павла II-го і міжнародні проблеми"

Слово про прелеґента, відомого знавця східньої політики Ватикану виголосить **Д-р РОМАН ОСІНЧУК.**

Доповідь відбудеться **в п'ятницю, 20-го листопада 1981 року в залі під ч. 136 Друга Авеню, 2-ий поверх**
(Дім Українського Визвольного Фронту в Ню Йорку)

Початок о год. 7-ій вечора

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ АМЕРИКИ — ОСЕРЕДОК ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ в Ню Йорку — *впаштовує*

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

Під час забави **ВИБІР КОРОЛЕВИ Осередку СУМ-А**

Субота, 21-го листопада 1981 року, година 9-та веч.
Заля Українського Народного Дому
140 Друга Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

На забаві гратиме популярна оркестра **„ІСКРА"**
Аранжер забави — **БОГДАН ГАРГАЙ**
Столики замовляти в Канцелярії Осередку СУМ-А
ч. (212) 473-3467
На забаву запрошується Шановне Українське Громадянство і Молодь м. Ню Йорку й околиць

До початків...

(Продовження зі стор. 2)

За Управу Союзу Українських Журналістів і Письменників: д-р Володимир Кушнір, голова СУПЖ, О.Олесь, товариш голови Союзу УЖП, одночасно голова Університетської Комісії та О.Баранів, виконуючи обов'язки секретаря Союзу УЖП. За Українську Академічну Молодь підписали: Ігор Федів, голова Українського Академічного Товариства „Січ". Він теж був представником академічної молоді в Університетській комісії. М.Обрізків, відпоручник слухачів до Ради Правничого Відділу УВУ та В.Скорик, відпоручник слухачів Філософічного Відділу УВУ. Адреса Олександра Кандиби (О.Олеся) Відень VIII, Лянгеґассе 25, послужила за канцелярію УВУ.

Не легко приходилось працювати УВУ у Відні. Про це довідуємось уже з другої відозви університету, яка наспіла з Праги з датою 1-го грудня 1921 року. Відень враз з Австрією переживав програну війну і з великої імперії Австрія стала третьорядною країною. Адміністрація Відня не перешкоджала в праці, але також не давала жадної матеріяльної допомоги. Виклади двох існуючих факультетів філософічного та права і суспільних наук, відбувались в різних клясах публічних шкіл Відня. Найпекучішою проблемою був брак бібліотеки. Не зважаючи на ці труднощі УВУ закінчив перший семестер успішно і в травні одночасно став розглядатися за кращими можливостями академічної праці. Найбільше атрактивною стала Прага в Чехо-Словаччині. Прага завжди була важливим культурним осередком в Европі. За австрійської імперії вона стала своєрідною столицею слов'янства. По Світовій війні вона станула важливим центром Малої Антанти. Тут стали вже працювати в тому часі деякі українські академічні середовища як український Соціологічний Інститут. Був також поважний гурт студіюючої молоді. Все промовляло за тим, щоб саме тут примістити УВУ на довгі роки. До української пропозиції чеська влада поставилась більш чим прихильно. Щобільше викладові залі старинного чеського Карлового університету відкрилися для українських студентів УВУ. Деякі професори УВУ стали професорами Карлового університету. Кузнею праці для професорів та студентів станула так звана Слов'янська Бібліотека, яка приміщувалася недалеко забудовань Карлового університету. І так зимовий семестер 1921/1922 розпочато в дні 23 жовтня вже в Празі. З перенесенням до Праги, УВУ приняв устрій, зближений до устрою інших західньо-европейських університетів, а особливо Карлового університету в Празі.

В інавгурації Українського Вільного Університету в Празі взяли участь чеські наукові і громадські кола. На університет вписалось біля 800 студентів. Панував великий ентузіязм в праці. Справно працювала научна сторінка, але матеріяльна, не зважаючи на допомогу чеського уряду, завжди кульгала і вона відчувалась зараз таки в зимовому семестрі. Колишні вояки і старшини українських армій, які студіювали або бажали студіювати в більшості не мали матеріяльної допомоги від своїх рідних. Вони були здані на допомогу спільноти. Тому Сенат УВУ за підписами д-ра О. Колесси, д-ра Смаль-Стоцького, д-ра С. Дністрянського, проф. Дмитра Антоновича, д-ра В. Старосольського та д-ра Михайла Лозинського знову заапелював до українців в Канаді і ЗСА. Вони, підсумовуючи свої успіхи, писали: „Дорогі земляки! Подаючи відомість про наше діло, звертаємось також до Вас з гарячою просьбою подати нам матеріяльну допомогу." Кошти університету виносили в такому часі один мільйон чеських корон. Надій на допомогу старого краю не було багато, бо край був основно знищений війною. Тому Сенат УВУ писав одверто до своїх земляків в Північній Америці: „Ви знаходитесь в ліпшому положенні і тому звертаємось до вас, маючи надію, що в кожній народній справі, так і тепер не пожалієте помочи Українському Вільному Університетові".

Піонерська іміграція Канади, яка була ще тоді на дорібках розуміла потреби і спішила з допомогою. Не забуваймо, що це був тільки тридцятий рік перебування українців в Канаді. Не зважаючи на це голосились родини, які були готові дати студентам повне утримання на один семестр, один рік а то й більше. Це були блискучі вияви національної готовости і свідомости йти назустріч студіюючій молоді і вільній українській науці. Такі громадяни як: І.Паснак, Д.Ч.Фербей, І.Чупрун, С.І.Порайко — це світила приміру на яких треба взоруватися.

В Празі працював Український Вільний Університет до кінця Другої світової війни. В 1945 році він переніс своє навчання до Мюнхену, де й досі продовжує свою працю.

За час свого 60-ліття багато сотень студентів в УВУ закінчили високі студії та сотні вивершили свої студії докторськими дисертаціями та дипломами. Поважне число ґрадуантів УВУ працює в університетах Західньої Европи та університетах західньої гемісфери. Часто українську вільну науку репрезентують в наукових міжнародних зустрічах ґрадуанти УВУ. Вони теж мають вагоме слово в українському громадському житті української геяспори. Український Вільний Університет склав блискуче іспит своєї праці та наукового дорібку. Видержав він непохитно на своїх основних принципах і служив українській і світовій науці строгим об'єктивізмом без впливу таких чи інших сил. Давав він українській громадськости та українській національній політиці зерна української правди. Теж високо тримав він принцип наукового престижу та наукових кваліфікацій. Тим самим став він всеукраїнським добром а його осяги українською гордістю. На Заході — він унікум вільного світу.

Матеріяльна ситуація Українського Університету не змінилася. В основному вона така, як була перед шестидесятими роками. УВУ, його працю мусить втримувати українські поселення у вільному світі, а загалом уся українська діяспора. І як тому 60 років українці Північно-американського континенту відгукнулися на апель основоположників, то сьогодні без апелю, без закликів треба відгукнутися всій українській діяспорі зі заявою: Йдемо до тебе, Ювіляте, з гідними дарами і не зі зламаним шелягом, але ювілейним, бо ти в своїй праці на це заслужив. Приходитимемо до тебе доти, доки не буде тобі вільного місця у вільній батьківщині.

Полегшення втікачам з Польщі

Канадська Українська Іміграційна Служба (КУІС) повідомляє, що українці, що приїхали з Польщі до Канади на візиту матимуть змогу одержати право на постійне перебування в Канаді, та що канадський уряд злагіднить передумови щодо еміґрації українців з Польщі. Урядові чинники з Оттави повідомили КУІС, що недавно проголошені міністром іміграції Л.Аксворті директиви в справі польських біженців стосуватимуться також українців з Польщі.

КУІС звертається до українських установ повідомити своє членство, яке має рідних в Польщі або в яких перебувають рідні на відвідинах, про дві основні зміни в іміґраційних процедурах:

1. Особи, які прибули до Канади на візиту, а бажають залишитися в Канаді, одержать право на постійне поселення (лендед іміґрант статус), якщо їх спонзоруватиме родина, громадська організація або група 5 осіб. Особи, які не мають спонзорів можуть продовжити канадську візу на один рік і одержати право працювати в Канаді, щоб полагодити справу спонзорства продовж цього періоду. Раніше всі особи, які хотіли поселитися в Канаді, приїхавши на візиту, мусіли подаватися на побут з-поза Канади (переважно з Відня), що тягнуло за собою поважні кошти поїздки та довше перебування в Австрії.

2. Канадська амбасада у Варшаві злагіднить передумови для аплікантів на еміґрацію до Канади. Українці, які в минулому старалися стягнути рідних з Польщі повинні відновити ці заходи і негайно повідомити родину внести нові аплікації на еміґрацію до Канади. КУІС радить всім, що ведуть переписку, повідомити друзів про ці можливості. Всі, що бажають отримати інформацію про формальну процедуру, або, що зустрінуться з перешкодами в цих справах, повинні звернутися до:

Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society, 2323 Bloor St. West, Suite 209, Toronto, Ont. Tel. (416) 767—4595.

ЕКЗОН, ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ НАФТОВИХ компаній З'єднаних Стейтів Америки, вирішила зліквідувати усі свої підприємства і улаштування в Лівії та припинити там видобування нафти і природного газу. Покищо невідомо, чи це потягнення американської нафтової компанії було зроблене у висліді конфлікту між нею і лівійським диктаторським урядом полковника Муаммара Каддафі та чи причиною цього непорозуміння були економічні чи політичні справи. Екзон, як відомо, видобуває нафту і природний газ в цій країні від 1955 року. У повідомленні не сказано, чи компанія Екзон отримає якунебудь рекомпенсату за залишену в Лівії машинерію, зокрема вироби новочасної технології. Офіційні речники у Вашінґтоні заявляють, що Адміністрація президента Роналда Реґена, не зважаючи на погані політичні відносини між ЗСА і Лівією, не стосувала проти 34-ох американських компаній, які мають свої бизнеси в Лівії, жадного тиску і не вимагала, щоб вони ліквідували там свої інтереси.

Зорянна Маєвська...

(Продовження зі стор. 1-ої)

ша Дзвінка Добрянська з братами Андрійком і Данилком. Офіційне відкриття балю доповнено короткими промовами — Марії Харини, голови Фінансової Комісії СФУЖО і рівночасно голови Балю Преси, та Ольги Кузьмович, голови СУЖА.

Вислід конкурсу проголошено після півночі. Всі кандидатки в товаристві своїх ескорт перейшли залю попри судейський стіл і устави лися на сцені в позабучнім порядку репрезентованих періодиків. Тоді члени жюрі по короткій остаточній нараді устійнили свій вибір і після кінцевого слова У. Ольшанівської, уступаючої кралі, передали коверти майстрам церемонії Тамарі Петришин і Орестові Кебало.

Щирими оплесками вітали гості першунок української преси на 1982 рік: краля-княжна З. Маєвська, перша князівна — М. Михайлюк, друга князівна — Галина Гораєцька та чотири відзначені за спеціяльні прикмети: В. Бойко, Л. Ленець, Р. Лучечко, З. Матківська.

Зорянна Дарія Лідія Маєвська, 17-літня учениця четвертого року середньої школи в Ню Йорку; належить до Пласту, закінчила з відзначенням школу українознавства. Її зацікавлення характеризує гуманність і зрозуміння суспільних проблем, а її мистецькі уподобання — музика, балет і малярство. Любить писати оповідання для дітей, а в „Нашім Голосі" була її стаття п. н. „В поклоні Володимирові Івасюкові".

Укоронована краля одержала в нагороду картину „Соняшники", дар Стефанії Бернадин, „Ікону" Святослава Гординського та „Історію України" о. д-ра Нагаєвського (дар СУК „Провидіння"). Обі князівни дістали на пам'ять керамічні збанки роботи П. Татарської та „Історію України", а всі три — китиці квітів. Відзначені дістали також „Історію України". Книжки — це дар СУК „Провидіння". Книжки в-ва „Свобода" будуть переслані організаторами.

До успіху і доброго настрою причинилася добра оркестра „Темпо" Іринея Коваля", оригінальна декорація сцени і залі малюнками мистця Романа Василишина, гарне табльо зі світлинами кандидаток. Теж відбулася виграша трьох картин Василя Бервінчака, Слави Ґеруляк і Тирса Венгриновича. Біля 300 осіб, старших і молодих, які приїхали з різних стейтів, навіть з далекої Каліфорнії, весело провели час у гарній атмосфері.

Діловий Комітет балю працював під проводом М. Харини в такому складі: Людмила Чайківська, заступниця, Христина Кульчицька, голова комісії для підшукання спонзорів і кандидаток, Марія Леськів, скарбник, ред. Мстислав Дольницький, преса, та члени Марія Галій, Лілія Бульба і інші. В склад жюрі для переведення конкурсу входили: Міра Гармаш, Юрій Денисенко, Андрій Добрянський, Марія Лисяк і Дора Рак, голова.

Отець М.Процик доповідатиме в Ню Йорку

Влаштований ще в 1980 році 64-им Відділом СУА в Ню Йорку вечір, присвячений обговоренню послань про єдність Слуги Божого Митрополита Андрея і Патріярха Йосифа, був наче передвісником майбутніх приготувань до відзначення 1000-ліття хрищення України і значіння цієї події в історії нашого народу.

Тепер, здійснюючи рекомендацію третьої резолюції Культурно-освітньої референтури на XIX Конвенції СУА в 1981 році—„Провадити освітню працю серед членів СУА, підкреслюючи значіння прийняття християнства в історії України, також включитися у всегромадську підготовку до відзначення 1000-ліття християнства в Україні", 64-ий Відділ влаштовує другу доповідь із тієї ділянки.

Доповідь відбудеться в суботу, 21-го листопада ц.р. о год. 5-ій по полудні в Домівці СУА при 108 Друга авеню в Ню Йорку. Виголосить її о. Маріян Процик на тему „Княгиня Ольга і роля жінки в християнському вихованні".

Доповідач є уродженцем Югославії. Гімназійну освіту здобув у країні свого походження. Богословські студії закінчив у Ватиканському університеті і Українському Католицькому Університеті ім. Папи Климентія в Римі. Тепер виконує обов'язки капеляна філії УКУ в Філядельфії.

Отець М.Процик є іконописцем і заавансованим шахістом. Став першим католицьким священиком, який у шаховому турнірі у Чикаго поділив друге і третє місце. Отець М.Процик одружений і має одного сина.

У програмі вечора відбудеться теж пов'язане з темою доповіді мистецьке читання поезій у виконанні членки 64-го Відділу і почесної членки СУА Лідії Крушельницької, керівнички Студії Мистецького Слова в Ню Йорку.

Відділ запрошує громадянство і членство СУА до чисельної участи в тому вечорі.

Марія Барагура

Помер адв. І. Панчук

(Закінчення зі стор. 1)

ройту, Віндзору та в 1957 році отримав відзначення „українця року" тієї організації за довголітню, щиру працю яку він віддав для української громади.

Між 1977 і 1980 роками Покійний був головою товариства студентів і бувших студентів при університеті Мишиген і багато причинився до заснування українських студій при тому ж університеті. Фінансово допомагав катедрі українознавства при Гарвардському університеті та іншим науковим установам. Весною цього року Покійний подарував свою власну бібліотеку „україністики" УНІГУ, Мишиґенському та Міннесотському університетам.

І. Панчук був активним і солідним працівником не лише у своїй професії та в українськім середовищі. З таким самим ентузіязмом, з такою самою енерґією, брав участь в громадськім, культурнім та політичнім житті загального середовища. Коли жив у Дітройті, був членом міської плянувальної комісії, співорганізатором Інтернаціонального інституту. Довгі роки був провідним членом Демократичної партії в Мишиґені та особистим приятелем губернаторів, сенаторів тощо. В місті Бетл Крік, куди переселився з родиною в 1953 році, І. Панчук належав до ряду місцевих громадських установ.

Покійний був взірцевим громадянином, який завжди ставив громадсько-суспільне добро вище особистого. Гордився своїм українським походженням і не щадив своїх сил для корисних українських цілей. Він був прикладом доброго, чесного українського патріота, як рівнож зразкового громадянина Америки.

Похоронні відправи відбулися в суботу, 7-го листопада, перше в єпископальній церкві Христового Воскресіббя в Бетл Крік, а опісля в містечку Лінден, де відправи в українському православному обряді відслужив отець Столярчук, настоятель української православної церкви-катедри Божої Матері в Савтфілд, Мишиген.

Похований Покійний на кладовищі вЛіндені, біля своїх батьків і родини своєї дружини. Залишив у смутку дружину Галину, сина Івана, доньок Марію і Джін та трьох внуків: Івася, Катрусю і Гетер.

Замість квітів на могилу родина просить складати датки на стипендійний фонд ім. Івана Панчука, на адресу: Slavic Department, University of Michigan, Ann Arbor, Mich. 48109.